

Derfra hvor vi stod

Algade 31

Historien om besættelsen sådan som jeg oplevede det og med hjælp fra vennerne

Skrevet, husket og indsamlet af: Thorkel Hyllested, 2014 – 2018

Illustrationer: Arkiv, layout, fotoredigering og "Det skete også": Jørgen Andersen

Korrektur: Beth Gad Olsen

Tak til fotografene

Roskilde, efteråret 1970

John, Steen og jeg boede i en ældre 2-værelses lejlighed (54m²) på Gammel Landevej med petroleumsopvarmning.

John var født i ejendommen, og var vokset op i en tilsvarende lejlighed sammen med sin søster, så de havde været to børn og to voksne på de samme kvadratmeter.

Vi havde indrettet os med soveafdeling/dagligstue i det ene værelse og arbejdsværelse/spisestue i det andet. Der var petroleumsofvarmning og toilet på trappen, og det var ikke usædvanligt på den tid. Der var et lille toilet i lejligheden, uden bad og uden håndvask. Etagevask og håndvask foregik ved køkkenvasken.

Op igennem 60'erne voksede Roskilde i et hastigt tempo. Samtidig skete der en voldsom udbygning af ungdomsuddannelserne i byen. Konsekvenserne var ikke rigtig gået op for de lokale politikere og boligselskaberne.

I 1970 var begrebet "ungdomsboliger" slet ikke opfundet endnu, og kollegier var der næsten ingen af i byen. Der var akut mangel på små lejligheder og værelser i Roskilde. De billige lejligheder i den gamle boligmasse sad boligselskaberne på, og hvis man ikke havde fået et medlemskab i dåbsgave, var det håbløst at stille op i køen. Når man er tyve, er ti år en evighed.

På den anden side er det hele i den alder kun en overgang, og vi kunne ikke ønske os det anderledes på Gammel Landevej, men mange af vennerne boede på private værelser, hvor de skulle liste igennem ældre damers køkkener, når de kom hjem. Bjarne kunne kun stå op i sit 8 m²-kammer, når han åbnede tagvinduet. Andre igen kunne ikke komme hjemmefra, fordi de ikke kunne finde noget, der var til at betale.

Steen engagerede sig i boligsagen og meldte sig ind i en boliggruppe i VS, uden at melde sig ind i partiet. Han havde Preben Wilhjelms "Boligpjecen" med hjem fra et af møderne. Den var skrevet i et klart og enkelt sprog, så den kunne læses uden særlige forudsætninger, og den hvilede på en grundig og saglig analyse. Et enestående skrift i dansk politik. Pjecen fik stor indflydelse på diskussionen på Gammel Landevej, på græsrodsniveau - og i Folketinget, for den sags skyld. Steen tog også til København og kom i kontakt med slumstormerne på Nørrebro. Efter et par møder i boliggruppen mente Steen, at tiden var moden til at gøre noget ved sagen. En husbesættelse kunne nok få sat skub i diskussionen, sådan som det var sket i København.

De andre medlemmer af boliggruppen ville hellere snakke og studere boligproblemet, evt. skrive et par læserbreve.

Handling skaber forvandling

Steen fik overbevist os andre om, at vi selv måtte klare den besættelse.

Vi lånte VS's lokaler på Vindingevej og indrykkede en rubrikannonce i Roskilde Tidende, hvor vi opfordrede unge til at møde op, hvis de ville være med til at "gøre noget aktivt ved de unges boligproblem."

Steen havde også fået et par garvede slumstormere fra København til at deltage i mødet, så vi kunne lære af deres erfaringer.

Til vores store forbavselse mødte der mange unge op, og det var vel at mærke ikke bare vennerne, men også unge, vi slet ikke kendte. 3 af deltagerne kom helt fra Osted!

Mødet sluttede med en beslutning om at gå i aktion.

Nu fangede bordet, og halvdelen mødte op til det næste møde, mens andre var kommet til.

Slumstormernes kagebog så sådan ud:

- *Man tager et kort over den centrale del af byen.*
- *Så går man alle gaderne igennem efter mørkets frembrud og registrerer alle de adresser, hvor der ikke er lys i vinduerne.*
- *Man gentager processen en uges tid senere.*
- *Der, hvor der fortsat er mørkt, er der en mulighed for, at huset står tomt.*
- *Man spørger naboerne, hvor længe det har stået tomt, og hvad der er årsagen.*
- *Så går man på Teknisk Forvaltning og får oplysning om ejerforhold.*
- *Man kontakter ejeren og foregiver at være interesseret i at leje eller købe ejendommen, og får på den måde mere at vide om husets tiltænkte fremtid.*
- *Endelig udvælger man sig en ejendom, der har stået tom i længere tid, er centralt beliggende, og som det er muligt at barrikadere.*

HVORFOR BESÆTTELSE

VI er en gruppe unge der mangler et sted at bo .

Vi ved fra VS boliggruppens undersøgelse at mange boliger har stået tomme i årevis .

Også den bolig , der nu er besat, har stået tom i årevis.

VS boliggruppen har gennem en række breve til presse og kommune gjort opmærksom på problemet . Det har ikke formået at vække myndighederne til hverken handling eller debat.

Vi nærer ingen forhåbning om at kommunen frivilligt vil leje huset vi.

Derfor har vi nu taget sagen i vores egen hånd og skaffet os et sted at bo.

Vi kan ikke acceptere de løsninger kommunen har for stedet.

1. Kommunen har tilbudt amtmanden boligen.

Hvorfor skal en amtmand , der selv har råd til at skaffe sig en bolig, have et hus, hvor der er plads til 15 mennesker.

2. Kommunen har overvejet at lade bygningen nedrive for at skaffe plads til endnu en butik (måske en bank ?).

Det er ikke flere butikker, men boliger, vi mangler i Roskilde. Det er ikke ny betonklodser, men det gamle hyggelige miljø i bymidten vi ønsker.

Derfor har vi besat nu, kommunen har haft tid nok til at få huset beboet.

Vi føler ikke , vi har begået noget ulovligt.

Vi føler det ulovligt at lade boliger stå tomme .

Vi er villige til at betale en rimelig husleje.

Vi ønsker blot et sted at bo .

HJÆLP OS MED AT BEHOLDE DENNE BOLIG .

Boligaktivisterne

Algade 31

Roskilde

TOMME VÆRELSE

VI APPELLERER

URET- FÆRDIG DEBAT

DET LYDER UTROLIG SMULDREN- VELSTAND HVORDAN?

TILLYKKE

Hjemmet
Kollektiver
Sandheden
Aktioner

let at handle
forståelse

EN BEDRIFT

VORE POLITIBETJENTE BESKYTTER

FRELSE

HJÆLP OS MED AT BEHOLDE DENNE BOLIG

ENIGHE

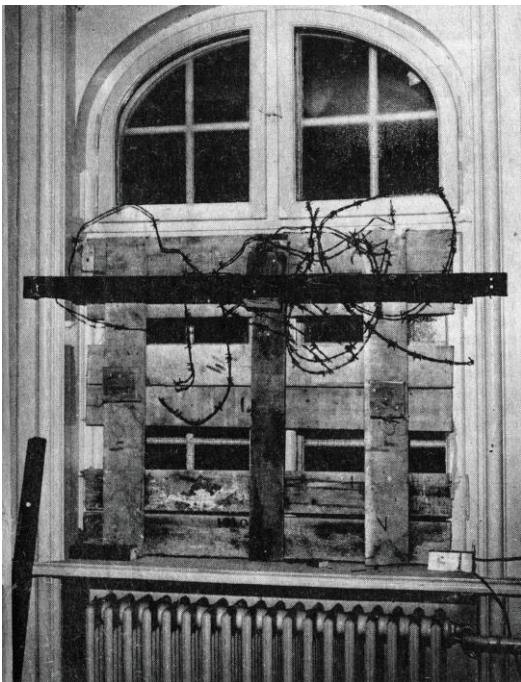

I begyndelsen af januar 71 havde vi fundet huset: **Algade 31, den såkaldte "portnerbolig" til Det Adelige Jomfrukloster.** Huset opfyldte kriterierne, og det var netop købt af kommunen - troede vi.

Det viste sig i sidste øjeblik, at vi ikke havde haft helt styr på husets historik. Der var endnu ikke skrevet under på slutsedlen, og handlen blev stillet i bero, indtil vi var smidt ud. Det havde været en skærpende omstændighed for os, at huset var et kommunalt ansvar og ikke privat, så vi måtte i al hast omformulere løbesejler og læserbreve, der var forberedt i forvejen, men det fik os ikke til at ryste på hånden.

Vi var 2 gange brudt ind gennem et kældervindue uden at efterlade os synlige spor. Vi skitserede en grundplan, og vi havde målt alle vinduer og døre i kælderen og stueetagen op, så vi kunne producere barrikaderne på forhånd.

I begyndelsen af februar manglede vi et lokale, hvor vi kunne bygge barrikader og samle alt det andet, vi skulle have med ind i bygningen.

Hvad var mere naturligt end at spørge i musikforeningen Club Paramount på Kamstrupsti (nu: Eriksvej). Her havde Roskilde Kommune opkøbt de gamle industribygninger, da Kemp's Garverier lukkede, og generøst udlånt dem til bl.a. Paramount.

Vi opfattede stedet som vores eget. Ingen af os sad i bestyrelsen på det tidspunkt, men flere af os havde været aktive, da lokalerne blev shinet op og forandret fra fabrikslokaler til et

fungerende spillested. Senere, efter Toftegården, var Leif i nogle år formand for foreningen, og Jørgen tog i 2014 initiativ til etableringen af en brugerforening i det p.t. stadig eksisterende Paramount.

Jeg husker ikke, hvem vi lavede låneaftalen med, men jeg husker, at Helmer samt hans lille hund kom forbi, mens vi hamrede og savede. Han krævede at få at vide, hvad det var, vi havde gang i.

Helmer boede i den lille portnerbolig ud mod Kamstrupsti (nu: Eriksvej), og var i mange år et kendt ansigt i Paramount og på Kemp's. Jeg ved ikke hvilken formel status, han havde, men han var i hvert fald selv overbevist om, at han var opsynsmand på stedet, vel at mærke en af de flinke og fleksible af slagsen.

Vi fortalte, at vi var en eksperimenterende teatergruppe, og at de sammenflickede brædder skulle bruges som kulisser.

Det overbeviste ham ikke. Så sagde vi, at det drejede sig om gadeteater, hvilket jo i en vis forstand ikke var helt løgn.

Om han var overbevist, ved jeg ikke, men han gik da igen, og få dage efter var vi og barrikaderne væk med ny midlertidig adresse: Algade 31.

Besættelsen

Selve angrebet var planlagt og stramt koreograferet. Vi havde taget tid på en vægter, der passerede på en tilsyneladende fast runde ved 23.30-tiden, og besluttede at slå til en halv time senere.

Politistationen lå dengang midt i byen, så vi måtte regne med få minutters forspring, inden ordensmagten kunne være til stede.

Søren havde lånt en stor varevogn med hjem fra arbejdet under påskud af at skulle flytte, og det var jo også rigtig nok.

Vi havde pakket bilen med ølkasser, der indeholdt alt, hvad vi kunne få brug for de første par dage: køkkenredskaber, bestik, mad, soveposer, skrivemaskine, lommelygter, værktøj, løbesedler, plakater og transparenter, farvepulver og plastikposer til farvebomber, ja sågar en rulle pigtråd. En rebstige var også produceret, så den kunne nå fra 2. sal.

Op ad varevognens bagdør og sidedør havde vi stablet de skræddersyede og afmærkede barrikader. Tilsvarende havde vi et par timer før angrebet anbragt nummererede sedler ved alle døre og vinduer i huset. Endelig havde vi tegnet og stencileret en plan over puslespillet på hver etage.

Selv stod jeg i bilen ved bagdøren parat til at sparke barrikaderne ud på jorden, når vi stoppede foran hoveddøren. Jeg husker ikke hvem, der stod ved sidedøren.

Rundt omkring på de nærmeste værtshuse havde mindre grupper af aktivister tilbragt de sidste timer, og de var nu begyndt at nærme sig så diskret som muligt fra forskellige retninger.

Vi svingede ind gennem porten fra Algade, men Søren måtte stoppe og bakke én gang for at komme lige på. Inde i den lukkede bil, troede jeg, at vi var nået helt frem, sparkede bagdøren op gloede lige ned på en bagvedkørende bil og havde nær afleveret alle barrikaderne midt på Algade. En eller anden var kvik, smuttede over vejen og lukkede dørene i farten.

Da vi var kommet igennem gitterporten, låste vi den hurtigt med kæde og hængelås.

Dengang kunne man komme igennem med en bil, hvis man kørte videre frem mod selve klosteret og drejede til højre ad grusstien ned forbi biblioteket. Det lykkedes os at få tømt bilen på få minutter og at få den væk, uden at politiet kom på tværs. Politiet var fremme på mindre end 10 minutter, og nåede at se bilen gennem den låste gitterport og havde noteret nummerpladen. Heldigvis havde vi ændret lidt på tal og bogstaver ved hjælp af sort og hvid tape, så Søren beholdt sit arbejde, selv om arbejdsgiveren antydede, at han havde forstået sammenhængen, da han et par dage senere læste en beskrivelse af bilen i avisen.

Efterhånden som vi blev færdige med montering af barrikader rundt om i huset, samledes vi i køkkenet og ønskede hinanden tillykke med et veloverstået 1. kapitel. Men så opdagede vi, at der manglede nogen.

Nede i kælderen knoklede de fortsat på, fordi vi havde glemt at tage højde for stengulvet. De kunne ikke få fastgjort de klodser, der skulle holde skråstiverne. Stiverne blev forlænget, så de kunne nå til den modsatte væg, og problemet var løst.

Vi havde lagt vægt på at skade den fine ældre bygning så lidt som mulig, hvilket da også gav positiv omtale i pressen både før og efter rydningen.

Til slut kravlede vi ud på taget og monterede de bannere, der skulle proklamere besættelsen for de nærmeste omgivelser, så snart det blev lyst nok til at se noget.

Da et par betjente havde rodet rundt med stavlygter omkring bygningen et stykke tid, kørte de igen, og vi regnede med, at der ikke skete mere den nat. På pressebilledet i Roskilde Tidende kunne vi næste dag se, at betjentene havde tjenestepistolerne med, hvilket nok skærpede tankerne hos de fleste angående en kommende konfrontation med myndighederne.

Borgmestermødet

Næste morgen ankom politimester Henning Christensen himself. Pr. megafon anmodede han om at komme til at tale med vores ledere.

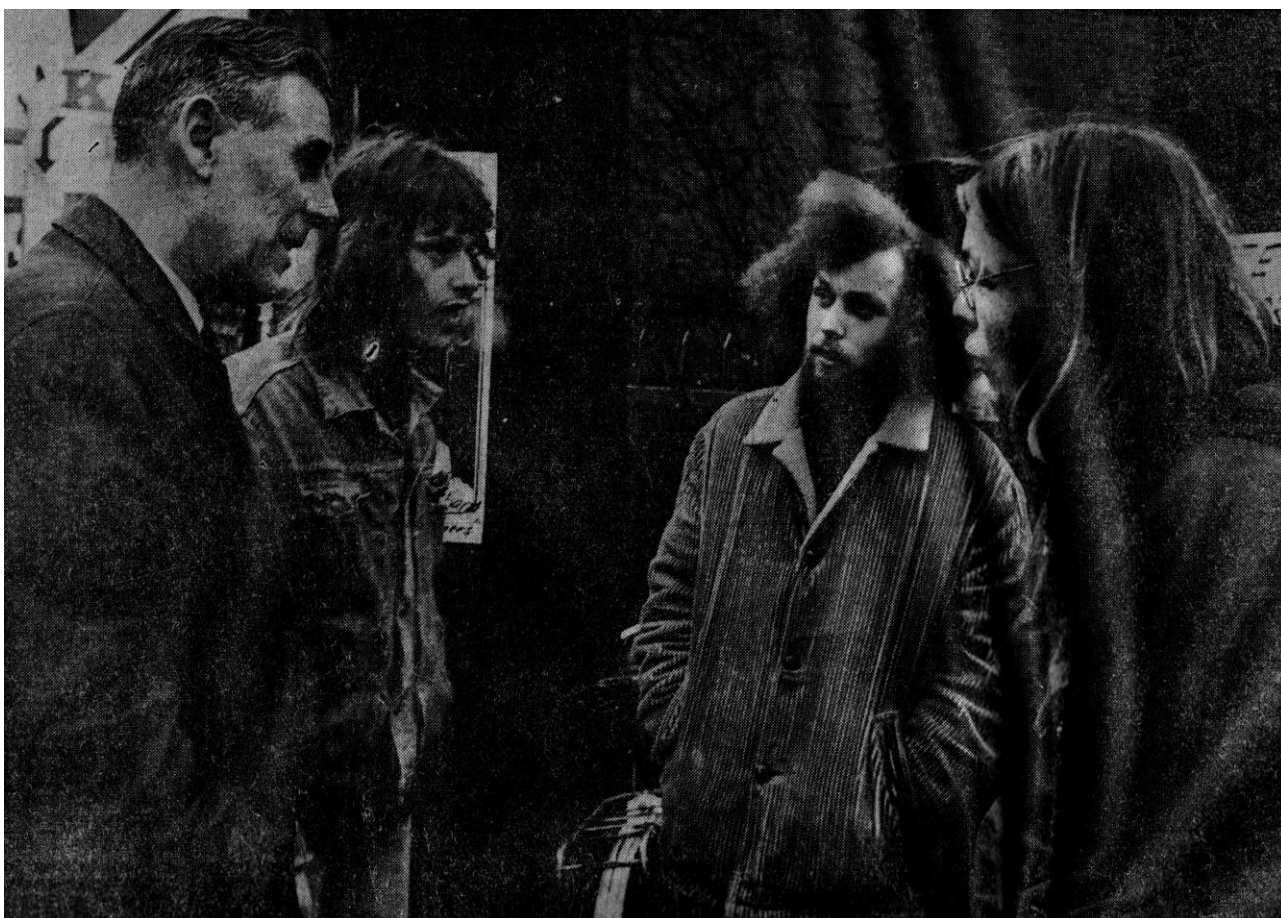
Nogen smækkede et vindue op og råbte, at vi sgu ikke havde nogen ledere. Det gjorde ikke politimesteren mundlam, han foreslog bare, at vi kunne vælge nogle talsmænd.

Efter et hurtigt møde blev det besluttet, at Bjarne og jeg skulle kaste os i løvens gab. Vel nede ad rebstigen, blev vi anbragt på bagsædet af en politibil, og politimesteren satte sig ind på passagersædet.

Som indledning vendte han sig om mod os, betragtede først den ene, så den anden grundigt og sagde: "Er I helt klar over, at det, I har foretaget jer her, er strafbart?"

Min selvtillid fordampede som rimfrost i solen. Jeg tænkte, at nu var den altså ikke længere. Myndighederne havde ikke tænkt sig at tage os alvorligt. Måske kunne vi klare den med en undskyldning og så love at rydde pænt op efter os? Bjarne kiggede direkte på politimesteren og svarede med sin mest flabede stemme, om han virkelig troede, at vi var nået så langt uden at tænke de mulige konsekvenser igennem?

Nå ja, det var jo sådan, det hang sammen! Jeg var lynhurtigt tilbage på min mentale barrikade og parat til at ta', hvad der måtte komme.

Politimesteren blev ildrød i hovedet, vendte sig mod den betjent, der sad ved rattet og sagde: "Borgmesterkontoret!".

Så blev vi kørt de få hundrede meter til Stændertorvet.

På torvet mødte vi Per Bo og hans hund Sissi. De var gået en tur for at købe smøger. Per Bo ville også med til mødet, så han slog følge med os, og snart sad vi på borgmesterkontoret.

Det var tydeligt, at borgmester Arthur Jacobsen (R) og politimester Christensen havde holdt et tidligt morgenmøde, og at det irriterede dem at skulle håndtere en flok unge husbesættere i deres by. Fra hovedstaden havde man erfaringer for, at det kunne udvikle sig til en langvarig og politisk delikat sag.

I de år havde slumstormerne en ikke uvæsentlig goodwill i store dele af befolkningen, ikke mindst i København.

Jacobsen indledte med at erkende det voksende boligproblem særlig for unge, og han forsikrede, at man var i fuld gang med at planlægge byggeri i den forbindelse, uden på noget tidspunkt at blive konkret.

Vi bed ikke på, så han fik talt sig varm i en lang enetale. Undervejs krakelerede facaden i et vredt angreb på tidens ungdom. Hans konklusion var, at vi ikke havde oplevet krigen, og derfor ikke forstod livets realiteter.

Per Bo havde sat sig med sin hund lige inden for døren og bidrog ikke til selve mødet på anden måde end med jævne mellemrum og højt og tydeligt at sige lige ud i luften: "Hvornår får vi den cigar?"

Borgmester Arthur Jacobsen

Hver gang tabte Jacobsen tråden et øjeblik, og kiggede forundret på Per Bo, inden han fandt tilbage i sporet.

Til sidst var mødet slut, uden nogen egentlig dialog. De to repræsentanter for magten i byen havde nok bare villet se os lidt an.

Per Bo fik aldrig cigaren. I stedet snuppede han borgmesterskiltet fra døren, da vi gik. Skiltet hang som et trofæ i køkkenet under resten af besættelsen.

Vi måtte selv gå tilbage.

Pressen

Vi havde forventet, at byens to lokale aviser, Dagbladet og Roskilde Tidende, ville vise interesse for besættelsen, men der dukkede også journalister op fra hovedstadspressen.

Slumstormerne var godt avisstof i de dage, og måske var slumstormerne ved at brede sig fra København til hele landet, hvad kunne det ikke ende med?

Vi havde besluttet, at vi ikke ville ha' journalister ind i huset, fordi vi ikke ville afsløre indretningen af vore forsvarsværker. Resultatet var, at journalisten fra BT blev fornærmet og skrev en artikel om de "utilnærmelige unge i deres elfenbenstårn".

Ellers var der som et udgangspunkt forsigtige, men positive toner hele vejen rundt, særlig i de landsdækkende aviser, der ikke var fedtet ind i de lokale magtforhold.

Aktivisterne vil tages alvorligt

- Det værste, man kan gøre, er hvis man ikke vil tage os alvorligt, sagde aktivisterne til DAGBLADET, da vi i går blev indbudt til at besøge dem i deres sekretariat. De fleste er ret unge - gennemsnitsalderen er vel 19-20 år - og der er folk fra alle erhvervsgrupper imellem dem. De har været ret nansomme ved bygningen - har indskrænket sig til at hamre søm i mure og træværk. Om der vil blive tale om et erstatningskrav vil blive afgjort af klostrets ledelse på mandag. Aktivisterne har ikke alene garderet sig mod indtrængning udefra med barrikader. Inde i huset har de en schæferhund „Sis“, som kun kan li' de mennesker, de selv synes om. De kan forøvrigt godt lide priorinden, baronesse Manon Wedell-Neergaard. - Hun er vel nok en dejlig dame, fortalte de os.

Alt efter hvem den pågældende journalist havde talt med, var der forskellige idéer om, hvad huset skulle bruges til på længere sigt: Folkecafé, børnehave, kollegieværelser, økologisk grønhandel, kulturhus og ældreboliger. Allerede på 1. dagen nedsatte vi en pressegruppe, der fik koordineret mediekontakten og producerede forslag til læserbreve og løbesedler. Alle initiativer blev vendt og besluttet på daglige fællesmøder.

I løbet af 60'erne var man i fremskridtets og grådighedens navn gået til angreb på mange af de gamle huse i Algade og havde på få år nået at placere mange banker, forretninger og et stort supermarked i nyopførte, mildt sagt, ikke særlig pæne bygninger.

For sent opdagede man, at der var ofret mange bevaringsværdige bygninger på fremskridtets alter, herimellem Tummelumsens hus. Mange i byen var klar over denne planlægningsbrøler. Det var bl.a. derfor, vi fandt en vis klangbund også blandt ældre medborgere, når vi skrev læserbreve om den fremtidige anvendelse af Algade 31.

Det er interessant at se nu så mange år efter, hvordan Roskilde Tidende håndterede sin udsatte position som lokalavis. På den ene side havde de en journalistisk spændende historie om en gruppe unge husbesættere, på den anden side var det vigtigt, ikke at lægge sig ud med handelsstandsforening, borgmester og byrådsflertal. Opgaven løstes ved at sætte os på forsiden flere dage i træk med mange illustrerende fotos, men samtidig holde teksten i et nedladende voksen- til- barn sprog, hvor det blev understreget, at vi ikke rigtig forstod konsekvenserne af vore handlinger.

Boligaktivisterne lod sig overbevise til sidst

Efterhånden indså besætterne af jomfruklostrets forvalterbolig, at kommunen ikke ejer den bygning, de har forskanset sig i

Jeg bliver stadig kraftigt provokeret, når jeg læser de gamle udklip.

I et læserbrev efter at politiet havde ryddet bygningen, svarer vi igen på den nedgørende tone, når vi skriver: ***"Nej, vi har ikke mistet modet – men derimod tag over hovedet."***

Ebbe, en af mine gymnasievenner, kom op og besøgte os i Klosteret. Han havde en snedig plan, og nu ville han høre, hvad vi syntes om den.

Begge hans forældre var lærere på Katedralskolen og kendte og respektable ansigter i byen. Jeg havde selv haft hr. Nordbo i latin.

Ebbe havde formuleret et læserbrev, der indeholdt hans ærlige mening om husbesættelsen og boligpolitikken i Roskilde, men han havde gjort det i en form,

der ledte tankerne hen på en ældre borger, og så havde han underskrevet med: E. Nordbo.

Gymnasieeleverne hverken anvendte eller kendte lærernes fornavn dengang. Det var bare hr. og fru, så mon ikke de fleste ville gætte på, at læserbrevet var skrevet af enten hans far eller mor?

Der lægges hårdt ud med en beskrivelse af det voksende narkotika- og alkoholproblem blandt unge. Afsenderen mener, at årsagen skal søges i de unges elendige boligforhold.

"Skal sloganet: "En fremtidsby med fortidsry" have nogen chance for at blive opfyldt, må vi tage aktivisterne alvorligt, og arbejde videre på det, de har sat i gang. Det primære ved en by må vel være, at man kan bo i den."

Til slut fremmaner han et skrækscenarie, når RUC står færdig om et års tid: studerende og lærere bliver nødt til at overnatte i universitetets kantine, fordi man har glemt at tænke bolig til unge!

Vi syntes, at Ebbes indspark var en vældig god idé, så et par dage senere kunne det læses i Roskilde Tidende.

Forsvarsværkerne

Den teknisk begavede og fingernemme Stig fik rigget et samtaleanlæg med ringeklokke op, så man kunne komme i kontakt med os udefra. Hvis det var en af vennerne, der stod derude, blev rebstigen sænket ned, så man kunne klatre op og komme ind på 1. sal gennem et vindue i vinterhaven.

Fra starten havde vi organiseret os med en vagtplan døgnet rundt. Efter et par dage gik vi over til kun at have vagter på om natten.

Den hemmelige plan var, at vi ikke ville forsøge at forhindre politiet i at komme ind i bygningen.

I stedet sov vi alle sammen på loftet helt oppe under taget. Der var koldt, men vi regnede med, at vagterne ville kunne nå at løbe op fra 1. sal, smække lemmen til loftet efter sig, så vi ville kunne nå at kravle ud på taget. Dér ville de nok ikke følge efter af hensyn til nedstyrtningsfaren. Vi forventede, at de ville komme om natten, når der ikke var nogen tilskuere. Hvis vi kunne holde skansen på taget til det blev lyst, og der kom folk på hovedgaden, ville vi kunne appellere til publikum, og situationen ville være en ganske anden.

Vi afslørede ikke vores pacifistiske strategi for vore modstandere. Derimod pralede vi af vores "hemmelige våben", Per Bo's lille schæferhund Sissi, så den fik omtale og billede i Roskilde Tidende. Den kunne bestemt ikke gøre nogen fortræd, men det kunne man ikke umiddelbart se på den.

Vi sørgede faktisk for, at malingen i farvebomberne ikke var af den giftige slags. Farvebomberne bestod af vandfarve i plasticposer, anbragt i vindueskarmene. De skulle droppes i hovedet på betjentene, så de ville fremstå i kulørte uniformer.

Vi besluttede også, at hvis ejerne ville komme op med fornuftige og holdbare planer for bygningen, ville vi rømme huset frivilligt. Fornuftige ud fra vores synspunkt, naturligvis.

"Betingelserne for at vi vil rømme bygningen er, at der vil blive fremsat en offentlig erklæring, der garanterer, at huset snarlig vil blive anvendt til et

fornuftigt formål. Er det rimeligt, at et hus, der har stået tomt så længe og som nu bliver beboet af mennesker, der mangler tag over hovedet, skal smides ud blot for, at huset kan stå tomt igen? Vi er villige til at betale husleje, men hvis klosteret ønsker at leje ud til andre, er vi parat til at rykke ud.” (læserbrev i Roskilde Tidende)

Nabovisit

Et par dage ind i besættelsen fik vi en invitation til at besøge vor nabo og ejer af Algade 31, priorinden for Det Adelige Jomfrukloster, baronesse Manon Wedell-Neergaard og klosterforvalter A. H. K. Isaksen.

Institutionen fungerede - og fungerer stadig - som ældreboliger for damer og herrer af ædel byrd og/eller med råd til at betale den pebrede husleje.

Vi var 4, der blev udvalgt af fællesmødet til at udgøre besøgsdelegationen.

Vi fik en rundvisning i den imponerende bygning og blev efterfølgende budt på kaffe og kage. Tonen var absolut venlig fra begge sider. Priorinden forstod godt, at unge mennesker flyttede i kollektiv, selv om det var på et helt andet grundlag end klosterfællesskabet.

Baronesse Manon Wedell-Neergaard

Det var vanskeligt at holde masken, da hun fortalte, at hun da også havde sine boligproblemer. Man måtte betænke, hvor dyrt det var med gardiner, når der var 5 meter til loftet.

Vi skiltes med gensidig forståelse for vore respektive vanskelige situationer. Det blev udtrykkelig sagt, at man ikke p.t. ønskede os smidt ud fra klosteret side, og vi lovede at passe godt på bygningen.

Politiaktionen

Klosterbesættelserne bliver, til politiet smider dem ud

Hvis der ikke fremsættes officiel erklæring om, at huset skal anvendes til fornuftigt formål – Har planer om aktiviteter for alle aldersgrupper

Boligbesættelserne: Vi rømmer ikke boligen godvilligt

Boligbesættelserne i Det Adelige Jom- kloster har stået tom i adskillige spørgsmål om hvor meget, der bygges, men hvad der bygges (af eks. på nybyggeri, der allerede –

Da besættelsen havde stået på i 5 dage, kom de, strisserne, midt om natten. Netop den nat havde jeg besluttet mig for at sove i lejligheden på Gammel Landevej for første gang siden starten af besættelsen.

De første mange dages besættelse havde været intense, og jeg sov dårligt på den fælles sovesal. Nu trængte jeg til en god nats søvn. John havde også valgt at sove i lejligheden. Han forsøgte at passe sit engagement på et studenterkursus i København med 80% mødepligt.

Da John og jeg tidligt om morgenen ankom til Algade 31, var det tydeligt,

Politiet mødte med fire hunde ved aktionen tidligt i morges, men ingen af aktivisterne forsøgte at stikke af, så der blev ikke brug for dem.

hvad der var sket i løbet af natten. Døre og vinduer stod åbne, bannere og plakater lå i en stor bunke i haven, og alt vores habengut var allerede kørt væk.

Op på cyklen og ned til politistationen i Kornerups Vænge.

Vi kunne se en bunke af vores ejendele i gården, men der var ingen spor af vennerne. Vi kørte op til Tinghuset og arresten i Jernbanegade, og her fandt vi dem. De var blevet anbragt i skolestuen, der vendte ud mod bagsiden af bygningen.

Humøret var heldigvis højt. De havde fundet et sæt højskolesangbøger og havde underholdt sig med fællessang. De havde også holdt personalet i sving ved på skift at blive tissetrængende. Selv Sissi havde været en tur i gården.

Desværre var de blevet frataget smøger og tændstikker, men det var der råd for. John og jeg fik købt ind, og det hele blev hejst op i sammenbundne trøjer inkl. nogle poser slik.

Bolig-aktivisterne anholdt under fredelig politiaktion

Politiet i Roskilde med forsterkning fra udrykningstjenesten i København stormede tidligt i morges forvalterboligen på Det adelige Jomfrukloster. - Aktivisterne anholdt uden modstand

ROSKILDE: - Med assistance fra udrykningstjenesten i København stormede politiet i Roskilde tidligt i morges forvalterboligen på Det adelige Jomfrukloster. De 15 aktivister, der efter forhandlinger med klosters ledelse i aften havde nægtet at flytte, blev anholdt og kørt til afhøring på politistationen. Aktionen forløb udramatisk, fortæller politiassessor Torkil Petersen.

Efter løsladelsen i går i gården ved politistationen. Aktivisters ejendele flyder i baggrunden, flyttet fra forvalterboligen af en privat vognmand - for aktivisters regning.

Da Roskilde Tidendes fotograf ankom, arbejdede Jørgen hurtigt: han snuppede papir og blyant fra skabet i skolestuen og producerede et skilt. Klaus, René og Jørgen satte sig op i vinduet og stak benene ud gennem tremmerne. På skiltet stod der: **VI ER HER FORDI VI ER BOLIGLØSE!**

Næste dag var billedet slået stort op på forsiden, og teksten kunne læses. Denne evne til at tænke hurtigt og strategisk fik Jørgen i øvrigt god anvendelse for, da han nogle år senere blev en af de drivende kræfter bag etableringen og udviklingen af fagforeningen Pædagogisk Medhjælper Forbund.

Det var lykkedes politiet at snige sig ubemærket ind på bygningen, og at sprænge bagdøren med hydraulisk værktøj. Det gik så hurtigt, at ingen nåede at komme ud af soveposerne, før betjentene havde kontrol over situationen.

De 2 forreste betjente havde haft særligt hundenedkæmper-udstyr på af hensyn til Sissi, og de næste 20 havde været urobetjente fra København med erfaring fra husbesættelser.

Vennerne blev lukket ud en ad gangen over de næste par timer med et bødeforlæg på 200,- med henvisning til den såkaldte "vagabondparagraf": *Man må ikke tage ophold på anden mands ejendom uden tilladelse fra ejeren.* (refereret efter hukommelsen). Det er vel nærmest en skærpende omstændighed, at man påstår, at det sker i almenvellets interesse. Den hellige private ejendomsret er ukrænkelig.

Evt. førerbevis nr.
Hvilke(n) bestemmelse(r) anses overtrådt
Politivedtægten for Roskilde politikreds § 16.
Kortfattet redegørelse for forsoelsen
Sigtede har den 19. februar 1971 ca. kl. 0040 i forening med andre taget ophold i et ubeboet hus, der er beliggende Algade nr. 31, Roskilde og som tilhører Det adelige Jomfrukloster, hvor han trods opfordringer fra ejeren til at forlade stedet har opholdt sig bag barrikaderede døre og vinduer, idntil politiet den 24. februar 1971 ca. kl. 0510 fjernede ham fra stedet.
Hvilket herved meddeles, idet tilføjes, at De i den anledning tiltales for at have overtrådt nævnte bestemmel
Bødeforelæg
Såfremt De erkender Dem skyldig, kan sagen uden yderligere retsforfølgning afgøres med, at De hertil indt en bøde på
<u>200</u> kr.
Beløbet må være indbetalt hertil inden <u>10</u> dage fra dato, da sagen ellers vil blive henvist til retten.
Et giroindbetalingskort vedlægges.

I dag var vi vel blevet dømt efter en eller anden terrorismeparagraf og straffen havde været udmålt på en helt anden skala.

Enkelte af os med langt hår, fuldskæg og briller havde måske fået et antal dagbøder pga. maskeringsforbuddet.

Vi holdt et fællesmøde samme aften og kunne ikke rigtig blive enige om at skride til besættelse af den næste tomme bygning på listen. Nogen ville godt lige ha' en pause. I stedet klumpede vi os sammen rundt omkring dér, hvor der var plads. På mødet vedtog vi et læserbrev, som pressegruppen havde formuleret i løbet af dagen. Det sluttede med:

***”venlig hilsen
boligaktivisterne, foreløbig ingen adresse”***

Jeg oplevede det som en meget brat overgang, da jeg igen sad tilbage på Gammel Landevej efter tre ugers intenst fællesskab i døgndrift.

Kort tid efter, at vi var blevet smidt ud, blev portnerboligen solgt til kommunen. Den blev renoveret og lejet ud til AOF og senere Aftenskolernes Hus, et udmærket formål efter vores synspunkt. Om boligaktionen havde nogen indflydelse på valget af lejere og funktion, er uvist. Det sandsynlige er, at hele processen var planlagt længe før, vi kom ind i billedet. Det blev dog ikke privatbolig for Amtmanden, sådan som planerne havde været, ifølge dagspressen.

Toftegården

På det næste fællesmøde opstod der en anden mulighed.

John havde set en annonce i undergrundsavisen Hovedbladet. Der var en større gård i Jyllinge, der kunne lejes for et år.

Vi tog alle sammen op og så på stedet, talte med ejerne og regnede ud, at vi kunne være der, hvis vi boede to og to på værelserne, og at de astronomiske 4000,- i husleje pr. måned kunne overkommes, når det blev delt mellem 21 mennesker.

Huslejen var uden varme, men en liter fyringsolie kostede inden ”oliekrisen” 30 øre, og det var til at overskue også dengang.

Det vigtigste var nok, at A.P. Hansen-bussen kørte næsten til døren. Der var direkte forbindelse til Roskilde.

Gården lå flot i den sydlige ende af Jyllinge Nordmark ned til Roskilde Fjord med udsigt fra stuehuset over bredningen mellem Jyllinge og Frederikssund.

Gården ligger der stadig, men nu er der bygget parcelhuse i strandkanten mellem gården og fjorden. Det ser ud, som om gården hen ad vejen er blevet opslugt af det sommerhus- og parcelhuskvarter, den selv lagde jord til i sin tid.

På endnu et fællesmøde viste det sig, at 20 af den oprindelige husbesættergruppe ville med til Jyllinge.

Vi besluttede at slå til og at underskrive lejekontrakten.

Af de faste beboere på Toftegården, var det kun en enkelt, der ikke var med i Klosteret. Vedkommende bor i dag i Nordmarken, ikke lang fra Toftegården.

Hermed fes vores direkte engagement i aktivistisk boligpolitik ud.

På Toftegården opfattede vi os fortsat som en del af den uorganiserede og partiløse venstrefløj, på linje med mange andre kollektivister og græsrodde på den tid. Det var kun B, der var partiorganiseret inden "Toften".

Det er mit indtryk, at mange beboere har fastholdt et stort engagement i lokal organisering, og påfaldende mange har lagt mange kræfter i foreningsarbejde. Nogle har været optaget af fagforeningsarbejde, også professionelt, og nogle engagerede sig i partipolitik på venstrefløjen.

5 af beboerne købte gård i Jylland og indledte et livslangt engagement i økologisk og bærbart landbrug.

Vi havde lejet gården for et år, og det blev et dynamisk og lærerigt år for os alle sammen, men det er en anden historie.

Det skete også

4. januar 1971

Fri mælkehandel udløser priskrig. En liter sød fås for 88 øre mod før 1,28 kr.

11. januar 1971

Libanon benåder 5 danskere, der har siddet fængslet i op til to år for hashsmugling.

22. januar 1971

Rudi Dutschke, tidligere rebelsk tysk studenterleder og terroristoffer, 31 år, får opholds- og arbejdstilladelse i Danmark.

23. januar 1971

Danske fanger må nu modtage og læse porno i fængslerne.

1. februar 1971

USA øger krigen i Sydøstasien med invasion af Laos.

6. februar 1971

300.000 danske piger tager p-piller.

8. februar 1971

Udgiften til sin private swimmingpool trækker Lrs. Glistrup fra på selvangivelsen.

5. marts 1971

Virkelighedens hippier rykker ind i en gammel kaserne på Christianshavn, og samtidig jubler et fashionabelt publikum over premieren på hippiemusicalen "Hair". Samme dag lukker Københavns "Projekt Hus".

26. marts 1971

Tove Ditlevsen skaber sensation med erindringsbogen "Gift", hvori hun åbent beretter om sin narkomani – og sine mænd.

29. marts 1971

Den californiske kultleder Charles Manson og 3 kvindelige disciple dødsdømmes for mord på skuespillerinden Sharon Tate.

1. april 1971

Præsident Nixon giver ordre til, at Løjtnant William J. Calley skal sættes på fri fod. Han var idømt livsvarigt fængsel for mord på 23 vietnamesiske civile under massakren på Mai Lai marts 1969.